

هاینریش بل

از

«وقتی که جنگ درگرفت»

تا

«وقتی که جنگ تمام شد»

گزیده‌ای از داستان‌های هاینریش بل

به پیوست سخنرانی‌ها به مناسبت دریافت جایزه‌ی نوبل
و تقدیم شدنشان از بل

انتخاب و ترجمه:

کامران جمالی

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

سرشناسه	بل، هاینریش، ۱۹۱۷-۱۹۸۵ م. Boll, Heinrich
عنوان و پدیدآور	از وقتی که جنگ درگرفت تا وقتی که جنگ تمام شد: گزیده‌ای از داستان‌های هاینریش بل: به پیوست سخنرانی بل به مناسبت دریافت جایزه نوبل و نقد شش رمان از بل / انتخاب و ترجمه: کامران جمالی.
مشخصات نشر	تهران: نیلوفر، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	۲۲۰ ص.
شابک	978-964-448-707-1
وضعیت فهرست‌نویسی: فیبا	
عنوان دیگر	گزیده‌ای از داستان‌های هاینریش بل: به پیوست سخنرانی بل به مناسبت دریافت جایزه نوبل و نقد شش رمان از بل.
موضوع	بل، هاینریش، ۱۹۱۷-۱۹۸۵ م. - نقد و تفسیر
موضوع	Boll, Heinrich - Criticism and interpretation
موضوع	داستان‌های آلمانی - قرن ۲۰ م.
موضوع	German fiction - 20th century
موضوع	داستان‌های آلمانی - قرن ۲۰ م. - تاریخ و نقد
موضوع	German fiction - 20th century - History and criticism
شناسه افزوده	جمالی، کامران، ۱۳۳۱ - ، گردآورنده، مترجم
رده‌بندی دیویدی	۸۲۰/۲۰۹
رده‌بندی کنگره	۳۹۶ - ۷۷ - ۵ - ۲۶۶۵ / PT
شماره کتابشناسی ملی	۴۶۳۰۰۵

انتشارات بهانمهر خیابان انقلاب، خیابان دانشگاه، تلفن: ۶۶۴۶۱۱۱۷

هاینریش بل

از «وقتی که جنگ درگرفت» تا «وقتی که جنگ تمام شد»

انتخاب و ترجمه: کامران جمالی

حروفچینی: شبستری

چاپ اول: پاییز ۱۳۹۶

چاپ دیبا

شمارگان: ۱۱۰۰ نسخه

همه حقوق محفوظ است.

فروش اینترنتی: www.behanbook.ir

فهرست

- ۷ چند سطری از مترجم
- ۱۱ وقتی ده جنگ در گرفت
- ۳۳ وقتی ده جنگ تمام شد
- ۶۱ در دره‌ی شم ماه غُرّان
- ۱۱۷ ماجرای یک کیسه‌ی نان
- ۱۳۱ سرنوشت یک فنجان بی‌سنه
- ۱۴۱ خاطرات یک پادشاه جوان
- ۱۴۹ دانیال عادل
- ۱۶۳ جستاری در منطق بوطیقا
- ۱۸۷ شش رمان از هاینریش بل

چند سطری از مترجم

اینس بل (۱۹۸۵-۱۹۱۷)، برنده‌ی نوبل ادبی ۱۹۷۲ نامدارترین چهره‌ی ادبی-نثری آلمان در نیمه‌ی دوم سده‌ی بیستم است. بنابر آماری که در سال‌های پایانی دهه‌ی هفتاد سده‌ی گذشته در آلمان انتشار یافت، بل از لحاظ نفوذ معنوی و اندیشه‌سازان در میان شهروندان آلمان نفر چهارم بود.^۱ بل این موفقیت را تا هنگام مرگ با خود داشت. زچنین شهرتی حتی توماس مان برخوردار نبود.^۲ در پی‌گفتار ترجمه‌ی مان «زن برابر چشم‌انداز رودخانه» اثر بل، در دو نوشتار نسبتاً مفصل به زندگی و زیبایی‌شناسی آثار بل پرداخته‌ام (چاپ چهارم، کتاب خورشید، ۱۳۹۳). پس، از تکرار آن خودداری می‌کنم. در یکی از افزوده‌های این کتاب هم در نقد شش رمان کوتا و بلند هاینریش بل آنچه را نگفته بودم به گفته‌ها افزودم.

درباره‌ی این کتاب:

در دو داستان نخست این کتاب: «وقتی که جنگ درگرفت» و «وقتی؟» جنگ تمام شد، اندیشه‌های راوی هر دو داستان همخوانی بسیاری با تحکرات خود نویسنده دارد. بل هنگامی که ناخواسته به جبهه‌های دومین جنگ جهانی اعزام شد ۲۲ ساله بود و راوی نخستین داستان پیشگفته ۲۰ ساله است. نویسنده هنگام

1. Christian Linder, Boll, rowohl. 1978. s. 17

۲. همان‌جا، همان صفحه.

بازگشت از جبهه‌ها ۲۸ سال داشت و راوی در حال بازگشت به وطن در داستان دوم ۲۶ سال سن دارد. این هر دو راوی — که می‌نماید که یکی باشند — آشنایان با اندیشه‌های بل را به یاد خود او می‌اندازند: فردی ترقی‌خواه، مخالف جنگ‌سالارانی که نام‌شان را — به‌ویژه در داستان دوم — پیوسته ذکر می‌کند، دشمن یهودی-ستیزی، افشاگر مذهب نهادی‌شده...

داستان «در دره‌ی شُم‌های غُران» انتقاد از کلیسای کاتولیک است در زمینه‌ی محاکمه‌ی ایدن به اندیشه‌ی نوجوانان. احساس گناهی که آموزه‌های این نهاد در افراد کم‌سن‌ساله به وجود می‌آورد، ممکن است آن‌ها را به سوی خودکشی یا گاهی ماجراجویی بکشد.

در «ماجرای یاکوب کیسه‌ی نان» عمو و برادرزاده‌ای که نام فامیل‌شان ناگزیر یکی است و هر دو به گمراهی در جنگ کشیده شده‌اند، به شیوه‌ی طنزآمیز نویسنده معرفی می‌شوند: عمو در میان راه‌های آمازون نخستین جنگ جهانی کشته می‌شود و برادرزاده که مدتی در خدمت یک ارتش در کشورهای آمریکای جنوبی مزدور جنگی بود، نه تنها در جنگ جهانی دوم شرکت می‌کند بلکه پسر پانزده‌ساله‌اش را نیز به این کار ترغیب می‌کند. در این داستان شاعرانه، بزرگ‌نمایی‌های برادرزاده در مورد خود و عمویش هستیم: «قهرمانی»هایی که هیچ‌گاه نکردند، نایل آمدن به درجات ارتشی که هیچ‌گاه نداشتند، دیگرنمایی‌هایی که با آن‌ها رویارو می‌شوند...

در داستان «دانیال عادل»، شاهد دغدغه‌ی یک مدیر مدرسه‌ام؛ فری‌ک به دادگری نامدار است و می‌خواهد همواره با دیگران رفتاری عادلانه داشته باشد، رفتاری که با خودش نشده بود. اما مگر نه آن‌که او مشهور به «دانیال عادل» است. دغدغه‌ی دانیال را نقدنویسی آلمانی «دغدغه‌ای مقدس» خوانده است.

دو داستان دیگر نیازی به توضیح ندارند.

من سال‌ها پیش گزیده‌ای از داستان‌های کوتاه هاینریش بل را منتشر کرده بودم (چاپ دوم، ۱۳۹۴، انتشارات نیلوفر). در آن مجموعه و مجموعه‌ی حاضر

تقریباً تمامی داستان‌های کوتاه بل که هنوز پیوسته در سرزمین‌های آلمانی زبان تجدید چاپ می‌شوند - به‌جز چند داستان - آمده است.

سخن‌رانی بل به مناسبت دریافت جایزه‌ی نوبل نیز مکمل دو مقاله‌ی اوست در زمینه‌ی دریافت نویسنده و انتظار او از ادبیات. این دو مقاله را با عنوان «کوشش در جهت نزدیکی» و «درباره‌ی رمان» در پیوست مجموعه‌ی نام‌برده ترجمه کرده بودم. با مطالعه‌ی آن دو مقاله و این سخن‌رانی می‌توان پی برد که ادبیات از دیدگاه او چیست.

ک. ج. تیرماه ۱۳۹۵

www.ketab.ir